

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Borowczak

Protokolant: st. prot. sąd. Marcin Kotlicki

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu Michała Świniarskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 listopada 2016r.

sprawy **A. K.**, syna M. i B., urodzonego w dniu (...) w W.,

skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami, którymi wymierzono kary podlegające wykonaniu:

I. Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt II K 1102/11 za przestępstwo z art.278§1 k.k., art.275§1 k.k. i art.278§5 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. popełnione w dniu 12 października 2011r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wprowadzona do wykonania od 21 września 2016r. godz.19.10 do 18 lutego 2017r. godz.19.10;

II. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 marca 2016r. w sprawie o sygn. akt III K 257/15 za przestępstwo z art.197§1 i §3 pkt.2 k.k. popełnione w dniu 23 sierpnia 2015r. na karę 6 lat pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wprowadzona do wykonania: od 18 lutego 2017r. godz. 19.10 do 17 lutego 2023r. godz. 19.10;

1) Na podstawie art.85§1 i §2 k.k. oraz art.86§1 łączy kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi wyżej w pkt. I. oraz II. wymierzając skazanemu karę łączną 6 (sześciu) lat i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

2) Na podstawie art.577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt.1 zalicza skazanemu okres pozbawienia wolności od dnia 21 września 2016r. godz. 19.10 i nadal.

3) Na podstawie art.624§1 k.p.k. zwalnia skazanego w całości od zwrotu na rzecz Skarbu Państwa wydatków, a na podstawie art.6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych nie pobiera opłaty od orzeczonej kary łącznej.

SSO Tomasz Borowczak

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 30 września 2016r. (k.1) dyrektor Zakładu Karnego we W. zawiadomił o możliwości wystąpienia warunków do wydania wyroku łącznego w stosunku do skazanego A. K..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami, którymi wymierzono kary podlegające obecnie wykonaniu:

I. Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt II K 1102/11 za przestępstwo z art.278§1 k.k., art.275§1 k.k. i art.278§5 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. popełnione w dniu 12 października 2011r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wprowadzona do wykonania od 21 września 2016r. godz.19.10 do 18 lutego 2017r. godz.19.10;

II. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 marca 2016r. w sprawie o sygn. akt III K 257/15 za przestępstwo z art.197§1 i §3 pkt.2 k.k. popełnione w dniu 23 sierpnia 2015r. na karę 6 lat pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności została wprowadzona do wykonania: od 18 lutego 2017r. godz. 19.10 do 17 lutego 2023r. godz. 19.10.

A. K. urodził się w dniu (...) w W., jest synem M. i B.. Skazany jest stanu wolnego, ma jedno dziecko. A. K. ma wykształcenie gimnazjalne. Był wielokrotnie karany za przestępstwa (vide: karta karna k.12-14), przy czym były to przestępstwa skierowane przeciwko różnym dobrom prawem chronionym (najczęściej przeciwko mieniu, ale również przestępstwa narkotykowe, przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności). Swoją „karierę” przestępczą skazany rozpoczął mając lat 19 (pierwszy wyrok skazujący został wydany 15 października 2007r.) i od tego czasu wręcz systematycznie popełniał kolejne, coraz cięższe przestępstwa – ostatnie dokonane 23 sierpnia 2015r. polegało na zgwałceniu małoletniej, za co A. K. został skazany na karę 6 lat pozbawienia wolności. Poza tą karą obecnie podlega wykonaniu tylko jedna jeszcze kara - 5 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 7 lutego 2012r., sygn. akt II K 1102/11. Wszystkie inne kary wymierzone A. K. zostały już wykonane.

W czasie orzekania w niniejszej sprawie A. K. pozostawał osadzony w Zakładzie Karnym we W. (w warunkach izolacji skazany pozostaje od dnia 26 sierpnia 2015r.). Jego zachowanie w trakcie odbywania kary należy uznać za przeciętne – skazany nie był nagradzany regulaminowo, ani też karany dyscyplinarnie. W stosunku do prowadzonego życia oraz popełnianych przestępstw jest jedynie umiarkowanie krytyczny. Karę pozbawienia wolności odbywa w zakładzie karnym typu zamkniętego, aktualnie w systemie terapeutycznym z uwagi na odbywane leczenie w oddziale skazanych uzależnionych od alkoholu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

- dokumentacji na temat skazanego z Zakładu Karnego we W. wraz z informacją o okresach osadzenia do danej sprawy oraz opinią o skazanym (k.1-3, 15-16), karty karnej (k.11-14), informacji z systemu NOE – SAD oraz SIP „Libra – 2” o okresach osadzenia skazanego (k.18-19, 20) oraz akt wykonawczych Sądu Okręgowego w Poznaniu do sprawy III K 257/15 (III Wp 123/16) i akt Sądu Rejonowego w Wągrowcu o sygn. akt II K 1102/11 (wraz z aktami wykonawczymi).

Dowody z wyżej wymienionych dokumentów Sąd uznał za w pełni przydatne dla celów postępowania, albowiem zostały sporządzone przez osoby do tego uprawnione, w ramach swych kompetencji. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez strony postępowania, Sąd nie znalazł także podstaw, by czynić to z urzędu. Wyżej wymienione dowody stały się podstawą ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, iż w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy art.85-91 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396). Zgodnie bowiem z art.19 ust.1 tej ustawy przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego (regulujących zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych) w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W niniejszej sprawie po dniu 1 lipca 2015r. doszło do prawomocnego skazania A. K. (w dniu 23 marca 2016r. wydany został wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie III K 257/15), wobec czego zaszła konieczność zastosowania nowych zasad orzekania kar łącznych.

Nadmienić należy, że z uwagi na fakt, iż zgodnie z tymi przepisami w niniejszej sprawie należało połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 30 czerwca 2015r. (w sprawie III K 257/15 Sądu Okręgowego w Poznaniu) z karą orzeczoną prawomocnie przed tą datą (w sprawie II K 1102/11 Sądu Rejonowego w Wągrowcu) Sąd rozważał też, czy na podstawie art.4§1 k.k. nie należałoby stosować dalej przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też może raczej w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.. Z uwagi jednak na to, iż w przypadku zastosowania przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015r. kary wymierzone w sprawach Sądu Rejonowego w Wągrowcu

o sygn. akt II K 1102/11 oraz Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt III K 257/15 nie mogłyby zostać połączone (zbrodnia przypisana A. K. w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt III K 257/15 została popełniona w dniu 23 sierpnia 2015r., a więc po wydaniu wyroku w sprawie Sądu Rejonowego w Wągrowcu o sygn. akt II K 1102/11) nie sposób uznać, by przepisy obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015r. były względniejsze dla A. K., w konsekwencji czego w niniejszej sprawie zastosowanie znajdowały przepisy obowiązujące od dnia 1 lipca 2015r..

Zgodnie z treścią art.85 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r. warunkiem sine qua non orzeczenia kary łącznej jest taka sytuacja, aby sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, przy czym podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art.89 k.k. (czyli również kary pozbawienia wolności, których wykonanie warunkowo zawieszono), w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w art.85§1 k.k..

W realiach niniejszej sprawy względem skazanego A. K. wykonaniu obecnie podlegają bezwzględne kary pozbawienia wolności wymierzone w sprawach:

- Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt III K 257/15 (kara 6 lat pozbawienia wolności),
- Sądu Rejonowego w Wągrowcu o sygn. akt II K 1102/11 (kara 5 miesięcy pozbawienia wolności).

Przechodząc do uzasadnienia wysokości wymierzonej A. K. kary łącznej pozbawienia wolności (pkt.1. części rozstrzygającej wyroku) zauważyć należy na wstępie, iż przy orzekaniu kary łącznej mogą mieć zastosowanie różne systemy: system kumulacji - polegający na zsumowaniu (skumulowaniu) kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa, system absorpcji (pochłaniania) - według którego najsurowsza z kar wymierzonych staje się karą łączną pochłaniając pozostałe kary, czy też system asperacji (podwyższenia) - polegający na obostrzeniu najsurowszej z kar orzeczonych poprzednio. Obecnie obowiązujące przepisy uwzględniają elementy wszystkich wskazanych wyżej systemów, przyjmując system mieszany. O tym, któremu z systemów należy dać prymat, a zatem jak należy ukształtować karę łączną, każdorazowo rozstrzygają okoliczności rozpoznawanej sprawy. Sąd orzekający karę łączną na podstawie kar wymierzonych prawomocnymi wyrokami, powinien rozważyć przede wszystkim zagadnienie związku przedmiotowego i podmiotowego zachodzącego pomiędzy zbiegającym się przestępstwami, co w dużej mierze decyduje o zastosowaniu w mniejszym lub większym stopniu zasady absorpcji lub kumulacji przy wymiarze kary łącznej. Obowiązkiem sądu orzekającego w sprawie jest ponadto rozważenie tych okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków i przemawiają za korzystnym bądź niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (vide: m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1976r., sygn. akt I KR 292/75, OSNKW 1976/10-11, poz. 128 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1985r., sygn. akt II KR 245/85, OSNKW 1986/5-6, poz.39). Silniejsze związki czasowe i rodzajowe pomiędzy dokonanymi przestępstwami wskazują na potrzebę przyznania decydującego znaczenia zasadzie absorpcji łączonych kar. W przypadku zaistnienia luźniejszych relacji pomiędzy tymi czynnikami powinna z kolei przeważać zasada kumulacji. Natomiast trzecia z zasad wymiaru kary łącznej, a mianowicie zasada asperacji, z jednej strony pozwala uniknąć premiowania sprawcy popełniającego kilka przestępstw, z drugiej zaś strony – umożliwia uniknięcie dolegliwości wynikającej z kumulacji orzeczonych kar jednostkowych. W myśl obowiązującego od dnia 1 lipca 2015r. art.85a k.k. sąd, orzekając karę łączną, ma brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego (dyrektywa prewencji indywidualnej), a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (dyrektywa prewencji generalnej).

W niniejszej sprawie granice kary łącznej kształtowały się od 6 lat pozbawienia wolności (najsurowsza z kar jednostkowych) do sumy kar czyli do 6 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wymierzając karę łączną A. K. Sąd miał na uwadze szereg niekorzystnych dla skazanego okoliczności, a mianowicie:

- bardzo znaczną rozbieżność czasową przestępstw, za które wymierzono skazanemu kary podlegające łączeniu (przestępstwa te dzieliły niemal 4 lata, zostały popełnione w dniach 12 października 2011r. oraz 23 sierpnia 2015r.),

- całkowitą odmienność rodzajową tych przestępstw (pierwsze skierowane przeciwko mieniu, drugie – przeciwko wolności seksualnej i obyczajności).

Podkreślenia w tym miejscu wymaga również bardzo przeciętne zachowanie skazanego w warunkach izolacji więziennej i jedynie umiarkowany krytycyzm skazanego wobec popełnionych przestępstw – zważywszy na osadzenie skazanego w warunkach izolacji więziennej już od ponad roku (od dnia 26 sierpnia 2015r.) można w ocenie Sądu oczekiwać od A. K. wykazywania przejawów postępującego procesu resocjalizacji.

Biorąc pod uwagę wskazane granice kar łącznych, a jednocześnie wszystkie wyżej opisane okoliczności, mając na uwadze dyrektywy wymiaru kary łącznej określone w art.85a k.k. Sąd wymierzył skazanemu karę łączną 6 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności (zastosowano system kumulacji). W ocenie Sądu tylko tak ukształtowany wymiar kary łącznej spełnia wymogi kary sprawiedliwej, a także powinien on spełnić swe zadania w zakresie prewencji indywidualnej. Jedynie taki wymiar kary łącznej należy uwzględnić w ocenie Sądu w szczególności fakt całkowitej odmienności rodzajowej przestępstw przypisanych A. K. oraz ich bardzo dużej rozbieżności czasowej. Podkreślenia wymaga, iż wbrew powszechnemu przekonaniu osób odbywających kary pozbawienia wolności kara łączna nie ma bynajmniej być „premią” dla osób popełniających wiele przestępstw – twierdzenie, jakoby wydanie wyroku łącznego zawsze miałoby oznaczać skrócenie czasu odbywania kar jest błędnym i nie znajduje ono żadnego oparcia w uregulowaniach kodeksu karnego. W ocenie Sądu wymiar kary łącznej w niniejszej sprawie kary łącznej w wymiarze mniejszym niż kara 6 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności zostałyby odebrane przez społeczeństwo jako rażąco łagodne potraktowanie osoby, której historia skazań – mając na uwadze wiek sprawcy – poraża swoją obfitością.

W oparciu o dane o wykonaniu poszczególnych kar jednostkowych Sąd zaliczył (pkt.2 części rozstrzygającej wyroku) skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okres odbywanej obecnie kary wymierzonej w sprawie Sądu Rejonowego w Wągrowcu o sygn. akt II K 1102/11 tj. od dnia 21 września 2016r. godz. 19.10 i nadal.

O wydatkach poniesionych przez Skarb Państwa w związku z wydaniem wyroku łącznego Sąd orzekł na podstawie art.624§1 k.p.k. biorąc pod uwagę sytuację skazanego związaną z odbywaniem kary pozbawienia wolności, zaś o opłacie od orzeczonej kary łącznej na podstawie art.6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (pkt.3 części rozstrzygającej wyroku).

SSO Tomasz Borowczak

ZARZĄDZENIE

- 1) proszę odnotować w kontrolce uzasadnień
- 2) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć skazanemu z pouczeniem o apelacji
- 3) akta przedłożyć za 14 dni od doręczenia lub z apelacją

Poznań, dnia 10 listopada 2016r.

SSO Tomasz Borowczak